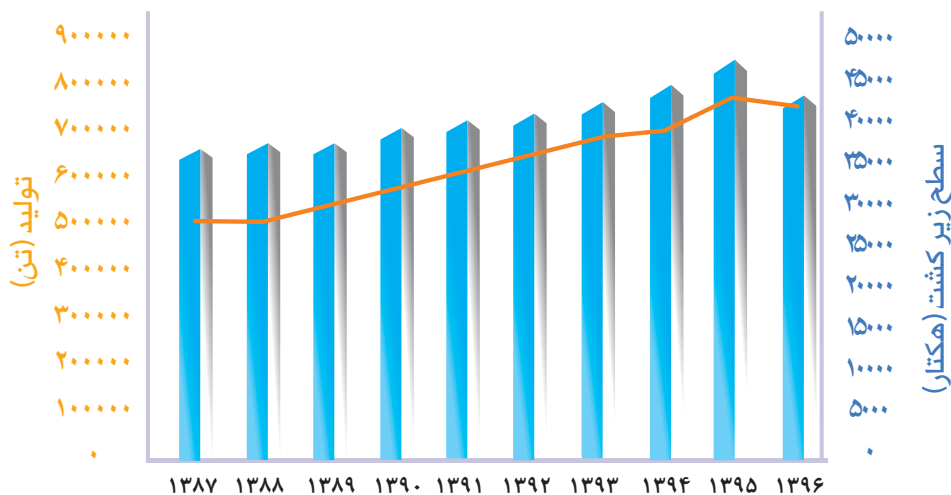

«زرین، نارین، تابان و تابش» چهار رقم جدید نارنگی کلمانتین

موسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری*

بیان مسئله

بازار تجاری مرکبات پذیرای ارقامی با ویژگی‌های بی‌بذری، نازکی پوست، سهولت پوست‌کنی، درشتی میوه، تنوع زیاد در زمان رسیدن میوه (از خیلی زودرس تا خیلی دیررس)، پرآبی، خوش عطر و طعمی و نسبت متعادل قند و اسیدیته است. با توجه به کمبود ارقام زودرس، دیررس و بی‌بذر مرکبات به ویژه نارنگی کلمانتین در کشور، برنامه اصلاحی بر اساس ایجاد تنوع با استفاده از جهش مصنوعی بر روی نارنگی کلمانتین (پرتوتابی اشعه گاما روی جوانه پیوندک) که از ارقام منتخب مناطق شمالی کشور است، به منظور دستیابی به ارقام تجاری جدید انجام شد.

میزان سطح زیر کشت و تولید نارنگی در ایران

* بهروز گلچین، مسعود رحیمی، فرهاد رفعت، مالک قاسمی، کامران مظفری، سیروس نعمت‌اللهی، حشمت‌اله خانجانی، فردوس ناظریان، جواد یزدان‌پرست، رضوان نجمی و منصور نوری

معرفی دستاورد

ارقام زرین، نارین، تابان و تابش موتانت‌های انتخابی از نارنگی کلمانتین هستند. این ارقام در مقایسه با نارنگی کلمانتین (شاهد)، علاوه بر تحمل میوه به ناهنجاری گرانوله شدن و حفظ کمیت (با پایداری عملکرد مانند کلمانتین در حدود ۱۵ تن در هکتار)، کیفیت میوه قابل قبولی دارند. نارنگی‌های زرین و نارین به ترتیب حدود ۲۰ روز زودرس‌تر (دهه دوم آبان) و ۳۰ روز دیررس‌تر (دهه اول دی) از نارنگی کلمانتین برداشت می‌شوند. نارنگی تابان بی‌بذر و نارنگی تابش کم‌بذر است. وزن متوسط میوه‌های نارنجی رنگ زرین ۸۳، نارین ۱۱۲، تابان ۷۸ و تابش ۷۹ گرم می‌باشد. گوشت میوه ارقام مذکور نارنجی بوده و پوستی نازک دارند. ارقام تابان و تابش به دلیل بی‌بذری نیز ارزش اقتصادی بالایی در باغداری مرکبات دارند.

فرایند تجاری سازی

این ارقام پس از معرفی و ارزیابی سازگاری، احداث باغ مادری برای تولید پیوندک آنها در دست اجرا می‌باشد. پس از تولید انبوه، این ارقام آماده واگذاری به بخش خصوصی جهت جایگزینی و احداث باغ‌های جدید در نواحی مرکباتخیز شمالی و نواحی خنک مرکباتخیز جنوبی کشور است.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

پیش بینی سطح زیرکشت تا سال ۱۴۰۴: ۶۹۰ هکتار

زودرسی میوه زرین نسبت به شاهد: ۲۰ روز

دیررسی میوه نارین نسبت به شاهد: ۳۰ روز

نسبت به شاهد، تابان رقمی بی بذر و تابش رقمی کم بذر است

درآمد در ۶۹۰ هکتار: ۵۲ میلیارد ریال

درآمد ناخالص اضافی هر هکتار کشت رقم جدید: ۷۵ میلیون ریال

میزان کاهش هزینه تولید به ازای هر کیلوگرم: ۴۰۰ ریال

